

Beartas An Coimisiún Maidir Le Rialú Agus Úinéireacht

2024

Clár Ábhair

1.	Réamhrá.....	3
2.	Cúlra reachtaíochta agus beartais.....	3
3.	Spríocanna Beartais.....	5
4.	Mínithe Reachtúla agus Brí na nEocharthearmaí dá dtagraítear sa bheartas seo.....	6
5.	Forálacha an bheartais.....	7
5.1	Carachtar, Saineolas agus Taithí.....	8
5.2	Foinsí airgeadais agus an méid a théann cur i bhfeidhm an bheartais le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta	11
5.3	Inmharthanacht agus inbhuanaitheacht earnála	12
5.4	Líon as cuimse seirbhísí craoltóireachta fuaime	12
5.5	Líon as cuimse seirbhísí craoltóireachta fuaime i limistéar sonracha.....	13
5.6	Líon as cuimse meáin chumarsáide i limistéar sonracha	14
5.7	Cláir.....	16
5.8	Eintitis nach eintitis den AE iad.....	16
	Aguisín 1 – Forálacha Reachtach.....	17
	Aguisín 2 – Mínithe Reachtúla.....	21

1. RÉAMHRÁ

Leis na hAchtanna um Rialáil Craolacháin agus Meán Eile, 2009 agus 2022 (“Achtanna 2022”), soláthraítear creat reachtúil d’fhonn seirbhísí craolacháin agus ilphléacs a cheadúnú agus a rialáil. Bunaíodh Coimisiún na Meán (“an Coimisiún”) le hAchtanna 2022 chun ábhar a rialú ar fud gach uile meán craolacháin agus closamhairc in Éirinn. Leagtar réimse cuspóirí ginearálta agus sonracha amach don Choimisiún, lena n-áirítear, a chinntiú go gcuirfead earnálacha craolacháin agus meán closamhairc — atá oscailte, ionchuimsitheach agus iolraíoch — ar fáil. Chomh maith leis sin, sainaithnítear in Achtanna 2022 an réimse conarthaí craolacháin is féidir leis an gCoimisiún a dhéanamh agus soláthraítear an creat rialála ina mbronntar agus ina bhfeidhmíonn na conarthaí sin. San áireamh iontu siúd tá conarthaí arna mbronnadh faoi:

Alt 63 agus Alt 64 (Conarthaí Craoltóireachta Fuaime);
Alt 70 (An Conradh Seirbhíse Clár Teilifíse Náisiúnta);
Alt 71 (Conarthaí Soláthair Lánais), agus;
Alt 131 (Conarthaí Ilphléacs).

Bainfidh an Coimisiún leas as an mBeartas maidir le hÚinéireacht agus Rialú (“an Beartas”) de chuid an Choimisiúin chun measúnú a dhéanamh ar ghné úinéireachta agus rialaithe na n-iarratas ar chonarthaí craolacháin agus chun measúnú a dhéanamh ar iarrataí ábhartha ar athruithe ar chonarthaí, mar aon le haon saincheist comhlíontachta a d’fhéadfadh teacht chun cinn ina dhiaidh sin i leith na gconarthaí sin. Déanann an Coimisiún dianiarracht lena chinntiú go bhfeidhmíonn a chuid socruithe rialála go cuí, go cothrom agus go comhsheasmhach agus chuige sin, tá soiléireacht agus cinnteacht sa Bheartas maidir leis an gcur chuige rialála atá le glacadh agus maidir leis na rialacha a mbeidh feidhm acu.

Ceapadh an Beartas le gur féidir forbairt leanúnach a dhéanamh ar earnálacha inmharthana inbhuanaithe craolacháin agus meán closamhairc atá oscailte, ionchuimsitheach agus iolraíoch. Ceapadh é freisin lena chinntiú go bhfuil éagsúlacht agus trédhearcacht le sonrú in úinéireacht agus i rialú na meán cumarsáide atá ag oibriú sa Stát.

Tá an Beartas roinnte ina thrí chodanna. I gCuid 2, déantar achoimre ar an gcúlra reachtúla agus beartais atá mar bhunchloch ar na forálacha beartais. Cur síos ar spriocanna an bheartais atá i gCuid 3. Léiríonn Cuid 4 na sainmhínte eochracha agus na téarmaí a úsáidtear le linn cur i bhfeidhm an Bheartais. Ar deireadh, i gCuid 5, gheofar forálacha na beartais sonracha a chuirfidh an Coimisiún i bhfeidhm agus ceisteanna úinéireachta agus rialuithe á meas aige.

2. CÚLRA REACHTAÍOCHTA AGUS BEARTAIS

Is iad na príomhfhórála reachtaíochta agus beartais a sholáthraíonn an creat don Bheartas Achtanna 2022, an tAcht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, 2014 agus an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin de chuid an Choimisiúin.

i. Na hAchtanna um Rialáil Craolacháin agus Meán Eile, 2009 agus 2022 (“Achtanna 2022”)

Bunaíodh an Coimisiún le hAchtanna 2022 chun ábhar a rialú ar fud an uile meán craolacháin agus closamhairc in Éirinn. Leagtar réimse cuspóirí ginearálta agus sonracha amach don Choimisiún, lena n-áirítear, a chinntiú go gcuirfear earnálacha craolacháin agus meán closamhairc — atá oscailte, ionchuimsitheach agus iolraíoch — ar fáil.

Leagtar amach in Achtanna 2022 feidhmeanna agus cumhachtaí an Choimisiúin maidir le héagsúlacht agus iolracht a chur chun cinn sna hearnálacha fuaimne agus closamhairc agus tugtar éifeacht do na feidhmeanna sin trí bheartais, cóid, rialacha, nósanna imeachta agus gníomhaíochtaí an Choimisiúin a chothaíonn agus a thacaíonn leis an iolracht ó thaobh guthanna, dearchtaí, margaí agus foinsí de.

Foráiltear in Alt 7(2) d’Achtanna 2022 go ndéanfaidh an Coimisiún, le linn dó a fheidhmeanna a chomhlíonadh, iarracht a chinntiú, *inter alia*,—:

go bhfuil na seirbhísí craolacháin agus na seirbhísí meán closamhairc atá ar fáil sa Stát oscailte, ionchuimsitheach agus iolraíoch, agus maidir le beartais an Choimisiúin i leith na seirbhísí sin, gurb iad is fearr a fhreastalóidh ar riachtanais mhuintir oileán na hÉireann, ag cur an méid seo a leanas san áireamh—

- (i) a dteangacha agus a dtraidisiúin,
- (ii) a n-eispéiris, agus eispéiris daoine de bhunadh na hÉireann atá ina gcónaí ar an gcoigríoch,
- (iii) a n-éagsúlacht, lena n-áirítear éagsúlacht reiligiúin, eitice, cultúir, teanga, shocheacnamaíoch, agus inscne,
- (iv) a leibhéil rannpháirtíochta sna seirbhísí sin agus a leibhéil ionadaíochta i gcláir ar na seirbhísí sin, agus
- (v) maidir le daoine faoi mhíchumas, a riachtanais i ndáil le hinrochtaineacht ar na seirbhísí sin, agus

Déanfaidh an Coimisiún—

(a) soláthar clár ardchaighdeáin, éagsúil agus nuálach ag soláthraithe seirbhísí craolacháin agus seirbhísí meán closamhairc ar éileamh a spreagadh,

(b) iarracht a chinntiú go mbeidh éagsúlacht agus trédhearcacht le sonrú i rialú na meán cumarsáide a bheidh ag oibriú sa Stát,

(c) úsáid na Gaeilge ag na meáin chumarsáide a bheidh ag oibriú sa Stát a chur chun cinn agus a spreagadh,

(d) timpeallacht rialaitheach a sholáthar a dhéanfaidh iriseoireacht neamhspleách ` neamhchlaonta a chothú.

Is ráiteas ríthábhachtach é an Beartas maidir le hÚinéireacht agus Rialú de chuid an Choimisiúin i dtaca leis na cuspóirí sin a bhaint amach.

Chomh maith leis sin, sainaitnítear in Achtanna 2022 an réimse conarthaí craolacháin is féidir leis an gCoimisiún a dhéanamh agus soláthraítear an creat rialála ina mbronntar agus ina bhfeidhmíonn na conarthaí sin.

i. An tAcht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014

Sonraíonn an tAcht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014 na forálacha reachtúla maidir le rialú ar chumasc meáin ag an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

Bronnann Acht 2014 feidhmeanna agus oibleagáidí breise agus nua ar an BAI. Ina measc siúd; comhairle a chur ar an Aire maidir le tionchar chumasc meáin molta ar iolracht sa Stát, má iarrtar é sin; tabhairt faoi athbreithniú ar impleachtaí an athruithe úinéireachta ar iolracht thar thréimhse 3 bhliana agus tuairisc a chur faoi bhráid an Aire ina leith; agus gníomhaíochtaí ar an iolracht a choimisiúnú agus/nó a chur i gcrích.. Thairis sin, nuair a dhéanann Aire machnamh faoi chumasc meáin beidh meas aige ar chinntí a tógadh faoi Bheartas an Coimisiún maidir le Rialú agus Úinéireachta.

Leagtar síos ról an Coimisiúin maidir le cumaisc mheáin go sonrach in Alt 4 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014.¹

¹ Tá cóip den Acht ar fáil ag: <https://www.oireachtas.ie/ga/bills/bill/2014/21/>. Baineann Alt 4 den Acht le cumaisc meáin agus ról an BAI. Tá tuilleadh eolais ar fáil ar shuíomh na Roinne Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil: <https://www.dccae.gov.ie/ga-ie/communications/topics/broadcasting-media/media-mergers/pages/media-mergers.aspx>

ii. An Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin

Is dóigh leis an gCoimisiún go dtabharfar faoi athbhreithniú ar a Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin in 2024. Beidh comhairliúchán poiblí san áireamh san athbhreithniú sin.

Is treoir le haghaidh Pleananna Ceadúnúcháin agus creataí rialála an Choimisiúin í an Straitéis seo agus sonraítear inti go bhfuiltear ar intinn inbhuanaitheacht fhadtéarmach na n-earnálacha neamhspleácha craolacháin agus meán closamhairc a éascú, tacú le hiolracht agus éagsúlacht ábhair agus an t-ábhar sin a chothú do lucht féachana agus éisteachta na hÉireann, lena n-áirítear ábhar Gaeilge, agus tacú le nuálaíocht agus forbairt, anois agus amach anseo.

Mar aon leis na haidhmeanna sin, tá sé i gceist leis an Straitéis meascán guthanna, tuairimí agus foinsí nuachta agus cúrsaí reatha a éascú agus soláthar nuachta agus cúrsaí reatha ardchaighdeáin, éagsúla agus nuálacha a spreagadh sna hearnálacha craolacháin agus meán closamhairc. In éineacht leis an mBeartas maidir le Úinéireacht agus Rialú, tá an Straitéis thar a bheith tábhachtach chun éagsúlacht agus iolracht a bhaint amach i meáin na hÉireann.

3. CUSPÓIRÍ AN BHEARTAIS

Glacann an Coimisiún leis go bhfuil ocht spriocanna beartais mar spriocanna ábhartha don mBeartas seo. Tá na spriocanna beartais bunaithe ar an gcúlra reachtach agus beartais a leagtar síos i gCuid 2. Tugann na spriocanna seo comhthéacs uilíoch d'fhorbairt agus do chur i bhfeidhm an Bheartais mar aon leis na moltaí i leith measúnú ar rialú agus ar úinéireacht. Soláthraíonn na spriocanna creatlach chun tacú leis an gCoimisiún déileáil le dúshláin a d'fhéadfadh teacht chun cinn le linn dóibh bheith ag éisiúint ceadúnais nó coinneáil suas le forbairtí maidir le rialú agus úinéireacht san earnáil chraolacháin.

Seo a leanas na spriocanna beartais:

- i. Cinntiú gur ionann an mana atá ag seirbhís chraolacháin agus freastal ar riachtanais a lucht féachana/éisteachta ar an mbealach is fearr, mar a tugadh ceadúnas don tseirbhís sin déanamh amhlaidh;
- ii. Seasamh leis na luachanna daonlathacha a shonraítear i mBunreacht na hÉireann, ach go háirithe na luachanna a thagraíonn do shaoirse tuairimí a chur in iúl;
- iii. Seirbhísí craolacháin oscailte agus iolracha a spreagadh, agus tagraítear anseo do sheirbhísí raidió agus teilifíse go sonrach;
- iv. Tacú le timpeallacht rialuithe a bhaint amach a chinnteoidh go mbeidh iriseoireacht neamhspleách agus neamhchlaonta ann;

- v. Éagsúlacht tuairimí, dearcthaí agus foinsí, is é sin, éagsúlacht sna tuairimí a chuirtear i láthair, trí sholáthar cláracha agus ábhar na gcláracha, trí úinéireacht agus trí na foinsí eolais atá ar fáil don phobal i gcoitinne;
- vi. Tacú le hinmharthanacht na seirbhísí craolacháin agus le hinbhuanaitheacht níos mó don earnáil chraolacháin ar an iomlán;
- vii. Cuir le cur chun cinn na hilghnéitheachta trí rialú a dhéanamh ar na seirbhísí craolacháin mór le rá agus ar na seirbhísí craolacháin pobalbhunaithe;
- viii. A chinntiú gur ag daoine a bhfuil dea-cháil orthu agus ag a bhfuil an saineolas, an taithí agus na foinsí airgeadais cuí, aon chonradh craoltóireachta agus ilphléacs.

4. SAINMHÍNITHE REACTÚLA AGUS LÉIRMHÍNITHE AR PHRÍOMHTHÉARMAÍ

4.1 Mínithe Reachtúla

Tá roinnt sainmhínte reachtúla a bhaineann leis an mBeartas seo san áireamh in Achtanna 2022. Tá siad siúd le fáil in **Aguisín 2**.

Ar leithligh uaidh sin, agus d'fhonn a chuid oibleagáidí reachtúla a chomhlíonadh, ní foláir don Choimisiún na téarmaí ábhartha a úsáidtear in Achtanna 2022 nach bhfuil sainmhínte go reachtúil a léirmhíniú. Chuige sin, leagtar amach thíos an tslí a léirmhíneoidh an Coimisiún tagairtí sa reachtaíocht do 'Rialú' agus do 'Leas Substantiúil'.

Tá sé beartaithe go gcuirfeadh san áireamh sna léirmhínte na tosca difriúla a d'fhéadfadh teacht chun cinn ó thaobh úinéireachta agus rialaithe de, mar shampla, is féidir rialú ar eintiteas dlíthiúil a bhaint amach fiú mura bhfuil tromlach na scaireanna i seilbh an úinéara. Lena chois sin, díríonn na léirmhínte ar na téarmaí 'Rialú' agus 'Leas Substantiúil' ar tháirgeacht ábhar go príomha agus léiríonn siad príomhchuspóirí an Choimisiúin, i gcomhréir lena shainchúram reachtúil, is iad sin ábhar a rialáil agus éagsúlacht a chur chun cinn ó thaobh guthanna, dearcthaí, margaí agus foinsí de, agus sa chaoi sin, réimse leathan ábhar ar ardchaighdeán, ó fhoinsí éagsúla, a sholáthar don phobal.

Ciallaíonn **"Rialú"** agus **"Ceannas"** duine aonair nó eintiteas dlíthiúil a fhéadann, de bharr a staid dílsithe, airgeadais nó i dtéarmaí cearta vótála, beartas an chomhlachta i leith aschur cláracha a shocrú nó a stiúradh; is é sin teacht ar chláracha agus léiriú, soláthar nó seachadadh na gcláracha sin chuig an lucht féachana/éisteachta.

Tagraíonn **"Leas substantiúil"** do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil, a fhéadann, de bharr a staid dílsithe, airgeadais nó cumhacht vótála laistigh de chomhlacht nó cuideachtaí ábhartha, tionchar díreach nó indíreach ar threo straitéiseach nó ar bheartas (beartas eagarthóireachta san áireamh)

an chomhlachta (na gcuideachtaí) sin a bheith aige go pointe suntasach i leith aschur cláracha, is é sin, teacht ar chláiracha, léiriú, soláthar nó seachadadh na gcláracha sin chuig an lucht féachana/éisteachta.

Treoir maidir le Leasanna substaintiúla

Is é dearcadh an Coimisiún, nach ionann ‘méid beag scaireanna’ a bheith ag duine aonair nó eintiteas dlíthiúil agus leas substaintiúil bheith aige. Baineann an dá chritéir seo a leanas le méid beag scaireanna:-

- i. Is ionann líon na vótaí a fhéadann an sealbhóir caithimh ag cruinniú ginearálta den chomhlacht agus nach mór 10% ar a mhéid, de na vótaí uile a fhéadtar caithimh ag an gcruinniú sin;
- ii. Is ionann luach ainmniúil na scaireanna atá ag an sealbhóir agus nach mór 10%, ar a mhéid, de luach ainmniúil de scairchaipiteal eisithe uile an chomhlachta.

D’fhéadfadh an Coimisiún scairsheilbh nach sásafonn na critéir thuas i “scairsheilbh mhór”, a mheas mar leas substaintiúil. Measfaidh an Coimisiún ar bhonn cás aonair, an suim shubstaintiúil í scairsheilbh mhór agus tagairt á déanamh aige do struchtúr ginearálta na scairsheilbheanna an chomhlachta atá á mheas. (Más scaireanna in-chomhshóite atá i gceist, déanfar na tástálacha a leagtar amach thuas ar an mbonn nár tharlaigh aon chomhshó agus ar bhonn comhshó measta)

5. FORÁLACHA BEARTAIS

Roinntear sonraí an Bheartais sna codanna seo a leanas: -

- 5.1 – Carachtar, Saineolas agus Taithí;
- 5.2 – Acmhainní Airgeadais;
- 5.3 – Inmharthanacht agus Inbhuanaitheacht Earnála;
- 5.4 – Líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime;
- 5.5 – Líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime i limistéar sonraithe;
- 5.6 – Líon as cuimse de mheáin chumarsáide i limistéar sonraithe;
- 5.7 - Cláir;
- 5.8 – Eintitis nach eintitis den AE iad.

Úsáidfidh an Coimisiún na forálacha beartais seo chun rialú agus úinéireacht in iarratais agus chun iarratais ábhartha ar aon athrú i sonraí conarthaí a mheas agus chun déileáil le haon deacracht i leith cloí le dualgais conarthaí.

5.1 Carachtar, Saineolas agus Taithí

Faoi d'Achtanna 2022, ní mór don Choimisiún, ag é ag bronnadh conarthaí craolacháin nó ilphléacs áirithe, meas a bheith aige ar:

“charachtar,aineolas agus taithí iarrthóra nó, más comhlacht corparáideach an t-iarrthóir; a charachtar,aineolas agus taithí siúd agus a chuid stiúrtóirí, a bhainisteoir, rúnaí nó oifigeach comhionann eile agus a mball agus na páirtithe atá i dteideal úinéireachta tairbhiúil a bheith acu ar scaireanna an chomhlachta sin.”²

5.1.1 Measúnaithe ar Charachtar

Trí mheasúnú a dhéanamh ar charachtar iarrthóra, cuirfidh an Coimisiún an gnáth-bhrí atá ag an bhfocal sin agus tabharfaidh sé faoi deara go sonrath, an duine ceart agus cuí an t-iarrthóir conradh craolacháin, soláthar ábhair nó ilphléacs (de réir mar is cuí) a bheith aige de réir forálacha ailt 66 nó 137 d'Achtanna 2022 (de réir mar is cuí) agus i gcomhthéacs cloí le haon fhoráil reachtúil nó rialaithe ábhartha eile.

Anuas ar na tástálacha carachtar seo a dhéantar ag céim an iarratais, déanfaidh an Coimisiún na tástálacha seo a chur san áireamh mar ghnáthchleachtas, mar chuid dá athbhreithnithe ar sheirbhísí craolacháin tráchtála agus nuair a bheith moltaí á meas aige i leith athruithe d'úinéireacht agus do rialú conraitheoirí.

Cuirfear na tástálacha san áireamh i gcás na bpost seo a leanas atá údaraithe ag an Údarás:-

- Stiúrtóirí;
- An Príomhfheidhmeannach;
- An Rúnaí;
- Scairshealbhóirí a bhfuil scairsheilbheanna acu a aithnítear mar leas substaintiúil, nó ceannáras.

Beidh sé de cheart ag an gCoimisiún tástálacha carachtair a dhéanamh do phoist eile mar chuid d'iarratas nó i gcomhthéacs athruithe úinéireachta agus/nó rialuithe.

Tástálacha carachtair a d'fhéadfadh an Coimisiún a dhéanamh

Déanfaidh an Coimisiún na ocht dtástálacha a leanas i dtaca le carachtar:-

² Ailt 66(2)(a) agus 137(2)(a) den Acht. Ní leagtar síos aon fhoráil shonrach maidir le carachtar,aineolas nó taithí na sealbhóirí conarthaí soláthair san Acht. D'aineoinn an méid sin, mar chuid dá pholasaí, leanfaidh an BAI le nós a bharúil thabhairt i leith charachtair aon iarrthóra nuair a dhéanann sé iarratais do chonarthaí roinn 71 agus roinn 72 i leith soláthar ábhar.

- i. Ar ciontaíodh an t-iarratasóir de bharr chion a bhaineann le:- caimiléireacht nó le mí-ionracas; bheith ina bhall d'eagras coiriúil; éilliú; cionta sceimhlitheoireachta; sciúradh airgid; maoiniú a chur ar fáil do sceimhlitheoirí; dúshaothrú leanaí; gáinneáil? (Ní chuirtear aon 'chiontú as feidhm' san áireamh).
- ii. Ar cuireadh srian ar an iarratasóir mar Stiúrthóir Cuideachta, ar dícháilíodh é nó ar cúisíodh é as cionn faoi Acht na gCuideachtaí 2014 sa dlínse seo nó faoi reachtaíocht chomhionann in aon dlínse eile?
- iii. Ar fógraíodh ina fhéimheach nó dócmhainneach an t-iarratasóir riamh, nó an ndearna an t-iarratasóir aon socrú ar bhonn deonach le creidiúnaithe nó ar ceapadh glacadóir d'aon cheann dá shócmhainní sa dlínse seo nó in aon dlínse eile, riamh?
- iv. An raibh an t-iarratasóir ina stiúrthóir ar chomhlacht ar ar ceapadh glacadóir, nó ar scaoileadh chun leachtú, leachtú deonach creidiúnaithe, scrúdúthóireachta é nó a ndearna aon socrú lena chuid creidiúnaithe nó rang de chreidiúnaithe?
- v. Ar ciontaíodh an t-iarratasóir as cion faoi aon reachtaíocht a dhéanann rialáil ar Theileagrafaíocht Chraolacháin agus/nó Gan Srian sa dlínse seo nó in aon dlínse eile?
- vi. Ar cuireadh ar fionraí nó ar ceal aon cheadúnas nó conradh a d'eisigh foras ceadúnaithe craolacháin nó aon fhoras reachtúil eile sa dlínse seo nó in aon dlínse eile?
- vii. An bhfuair an t-iarratasóir torthaí neamhfhabhracha ó na coimisinéirí ioncaim, nó ó údarás rialálaithe de bharr mí-iompar gairmiúil tromchúiseach, nó ó údarás iomaíochta de bharr iompar frithiomaíoch, riamh cheana?
- viii. An bhfuil aon chúis eile ar eolas ag an iarratasóir nach mbeadh sé ceart nó cuí, conradh a bhronnadh air?

Ba cheart do dhaoine aonair, do chonraitheoirí agus d'aon pháirtí leasmhar eile tabhairt faoi deara; gur ionann, nó , nach ionann teip i gceann de na tástálacha thuas agus iarratasóir a dhícháilíú ar an bpointe nó athrú úinéireachta agus smachta a iarraidh. Déanfaidh an Coimisiún a mhachnamh bunaithe ar an eolas go léir curtha faoina bhráid agus ar aon soiléiriú a sholáthraítear ina dhiaidh sin, dá mba ghá leis sin.

5.1.2 Measúnú Saineolais agus Taithí

Anuas ar mheasúnú charachtar, déanfaidh an Coimisiún tástálacha i dtaca leis an taithí agus an saineolas atá ag iarratasóirí. Mar aon leis na tástálacha seo a bheith curtha i bhfeidhm ag céim an iarratais, déanfaidh an Coimisiún na tástálacha seo do sheirbhísí craolacháin tráchtála/pobalbhunaithe mar ghnáthchleachtas le linn athbreithnithe comhlíonta agus le linn iarratais i leith athruithe d'úinéireacht agus do rialú conraitheoirí, a mheas.

Tástálacha Saineolais agus Taithí a dhéanann an Coimisiún

Déanfaidh an Coimisiún an dá thástáil saineolais agus taithí a leanas:-

- i. An bhfuil dóthain saineolais agus taithí ag bord stiúrtha an iarratasóra i dtaca leis an gconradh atáthar ag moladh?
- ii. An bhfuil struchtúr bainistíochta an iarratasóra cuí agus an bhfuil dóthain taithí agus saineolais ag an mballraíocht agus ag an bhfoireann bhainistíochta i dtaca le nádúr an chonartha atáthar ag moladh?

Trí na tástálacha seo a dhéanamh, cíorfaidh an Coimisiún an socrú molta i dtéarmaí na ndaoine aonair ábhartha laistigh den struchtúr, (e.g. an bhfuiltear ag brath an iomarca ar dhuine áirithe sa struchtúr corparáideach agus/nó bainistíochta), agus i dtéarmaí na ballraíochta ginearálta agus struchtúr an bhoird stiúrtha agus an fhoireann bhainistíochta (e.g. an bhfuil aon stiúrtóir neamhspleách ann?).

Creideann an Coimisiún go bhfuil struchtúir a léiríonn dea-chleachtas i dtéarmaí an rialuithe chorparáidigh ríthábhachtach agus lárnach chun soláthar seirbhísí ar ardchaighdeán do lucht féachana/éisteachta a chinntiú.

Trí na tástálacha seo a dhéanamh, tabharfaidh an Coimisiún aird ar an nádúr faoi leith atá ag an tseirbhís seo, e.g. go háitiúil, sa phobal, ilphléacs srl. I gcás na seirbhísí pobalbhunaithe, iarrann an Coimisiún go n-éascaíonn agus go dtacaíonn na struchtúir úinéireachta agus bainistíochta le rannpháirtíocht ghníomhach ón bpobal ag gach uile leibhéal sa tseirbhís.

Ó thaobh comhdhéanamh agus struchtúirú eintitis de, ní dhéanann an Coimisiún idirdhealú idir duine/daoine nádúrtha nó stádas corparáideach an iarratasóra, is é sin, an cineál eintitis dlíthiúil.

5.2 Acmhainní Airgeadais agus a mhéid a thagann an bheartas le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta

Agus iarratais i leith bronnadh conarthaí á meas ag an gCoimisiún, de réir forálacha Alt 66(2) agus Alt 137(2) d'Achtanna 2022, ní mór don Choimisiún meas a bheith aige ar:

“dhóthanacht na n-acmhainní airgeadais a bheas ar fáil do gach iarratasóir agus an méid a thagann an t-iarratas le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta”.

I gcás na gConarthaí Craolacháin Fuaimne Pobalbhunaithe agus na gConarthaí Soláthar Ábhar Pobalbhunaithe, ní mór don Choimisiún bheith sásta nach bhfuil i gceist ag an gconraitheoir ach brabús airgeadais a dhéanamh a ionann an méid caiteachais atá ag an tseirbhís sin.

5.2.1 Seirbhísí Craolacháin Tráchtála (lena n-áirítear an Conradh a sholáthraítear faoi Alt 70)³

Trí na forálacha thuas a chur i bhfeidhm, tabharfaidh an Coimisiún i gcountas an méid seo a leanas:-

- An bhfuil acmhainní airgeadais sásúla ar fáil ag an iarratasóir agus an dtagann a chur chuige leis na dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta i dtaca le nádúr na seirbhíse atáthar ag moladh?

5.2.2 Seirbhísí Craolacháin Pobal

I gcás aon chonradh fuaimne pobal nó aon chonradh soláthair lánais, beidh aird ag an gCoimisiún ar an méid seo a leanas:-

- An méid a bhfuil an tseirbhís á feidhmiú ar bhonn neamhbhrabúis agus ag caomhnú a neamhspleáchas trí mhaoiniú a thuilleadh ó réimse leathan foinsí. Sa chomhthéacs sin, ní mór do sheirbhísí pobail a chinntiú gur ionann ioncam ón mhargaíocht agus ón urraíocht agus níos lú ná 50% d'ioncam uile na seirbhíse ar bhonn bhliantúil.

5.2.3 Craoltóirí atá ceadaithe de réir Alt 71 d'Achtanna 2022

Ní bhaineann an Roinn seo le conarthaí a bronnadh faoi Alt 71 den Achtanna.

5.3 Inmharthanacht agus Inbhuanaitheacht Earnála

I gcomhthéacs aon athruithe molta d'úinéireacht agus rialú seirbhísí craolacháin, beidh aird ag an gCoimisiún ar an méid seo a leanas:-

- An méid a thacóidh aon mholadh i leith athruithe úinéireachta nó rialuithe do chonradh le inmharthanacht an chonraitheora.
- An méid a thacóidh aon mholadh i leith athruithe úinéireachta nó rialuithe do chonradh le hinbhuanaitheacht na hEarnála Craolacháin ar an iomlán.
- Oiriúnacht aon mholadh i gcomhthéacs na spriocanna agus na bhforálacha a leagtar síos i Straitéis an Coimisiún maidir le Seirbhísí Craolacháin.

5.4 Líon as cuimse de Sheirbhísí Craolacháin Fuaimne

De réir Alt 66(2)(g) d'Achtanna, ní mór don Choimisiún aird a bheith aige ar an méid seo a leanas:

³ Is ag *Virgin Media Television Limited* atá an Conradh seo faoi láthair.

“a inmhianaithe atá sé ligean d’aon duine, nó d’aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige/acu ar líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime, nó leasanna substaintiúla a bheith aige/acu i seirbhísí craolacháin fuaime, a bhfuil conradh craolacháin fuaime bronnta air, faoin gCuid seo”.

D’fhonn treoir a thabhairt agus chun chinnteacht a thabhairt d’eintitis, leanfaidh an Coimisiún le soláthar íostairseacha agus uastairseacha i dtaca le céard is “líon as cuimse” ann, dar leis. Socraítear na tairseacha seo chun a chinntiú go bhfuil réimse agus líon réasúnta glóracha ar fáil don phobal.

5.4.1 Tairseacha a chuireann an Coimisiún i bhfeidhm i dtaca le “Líon as cuimse”

Beidh na trí thairseacha seo a leanas i bhfeidhm ag an Coimisiún i dtaca le “líon as cuimse”:-

- i. Meastar gur leibhéal sásúil d’aon eintiteas amháin **comhionann uimhriúil atá ag nó faoi bhun 20%** den líon iomlán seirbhísí craolacháin fuaime atá ceadúnaithe faoin Acht.

Trí chur i bhfeidhm na tairisí seo, ní chuirfidh an Coimisiún san áireamh an bhfuil ‘ceannas’ nó ‘leasanna substaintiúla’ ag eintiteas i seirbhís nuair a thógtar cinneadh i dtaca leis an líon seirbhísí craolacháin fuaime atá ag an eintiteas sin.

- ii. Éilíonn **comhionann uimhriúil idir 20-25%** den líon iomlán seirbhísí craolacháin fuaime ceadúnaithe faoin Achtanna 2022 breis ciorraithe ag an Coimisiún chun a mheas an leibhéal réasúnta sin d’aon eintiteas amháin.

Déanfaidh an Coimisiún an cinneadh sin agus tagairt á dhéanamh aige d’Iniúchadh Comhlíonta a bheidh curtha faoi bhráid an Coimisiún ag an eintiteas i dtaca le gach seirbhís craolacháin fuaime atá aige thar thréimhse dhá bhliain. Tosóidh an tréimhse seo dhá mhí dhéag roimh an dáta lena nglactar an t-iarratas. Sonrófar san Iniúchadh Comhlíonta, comhlíonadh an chonraitheora cuí i dtaca le gach foráil reachtúil, bheartais agus chonarhach. Tá treoirlínte maidir le hIniúchadh Comhlíonta a sheoladh isteach ar fáil ón Coimisiún.

Trí chur i bhfeidhm na tairisí seo, ní chuirfidh an Coimisiún san áireamh an bhfuil ‘ceannas’ nó ‘leasanna substaintiúla’ ag eintiteas i seirbhís nuair a thógtar cinneadh i dtaca leis an líon seirbhísí craolacháin fuaime atá ag an eintiteas sin.

- iii. Bheadh **comhionann uimhriúil ag nó os cionn 25%** den líon iomlán seirbhísí craolacháin fuaime ceadúnaithe faoi d’Achtanna 2022 doghlactha; beag beann ar a bhfuil ceannas nó leasanna substaintiúla ag eintiteas sna seirbhísí ábhartha, nó nach bhfuil.

5.5 Líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime i limistéar sonrach

De réir Alt 66(2)(h) d'Achtanna 2022, ní mór don Choimisiún aird a thabhairt ar:

“a inmhianaithe atá sé ligean d’aon duine, nó d’aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige/acu ar líon iomarcach de sheirbhísí craolacháin fuaime” [i limistéar sonrach].

Trí chur i bhfeidhm a Bheartas maidir le Rialú agus Úinéireacht faoi d'Achtanna 2022, mar a leagtar amach thuas, tugann an Coimisiún éifeacht don téarma “**Líon as cuimse**” agus an brí seo a leanas aige: “níos mó ná scair réasúnta den réimse seirbhísí craolacháin fuaime atá ar fáil sa cheantar áirithe sin”. Déanfaidh an Coimisiún an riachtanas seo a mheas i gcomhréir le limistéir tíreolaíocha.

Tá an Coimisiún den bharúil nach bhfuil aon mhaitrís phraiticiúil ann chun a mheas céard is “scair réasúnta den réimse seirbhísí craolacháin fuaime” i ngach cás. Mar sin de, déanfaidh an Coimisiún an comhthéacs ina ndéantar gach iarratas a mheas, cás ar chás. Chun na críche sin, ciorfar:-

- i. Líon iomlán na seirbhísí craolacháin fuaime sa cheantar tíreolaíoch cuí;
- ii. Sciar an lucht féachana/éisteachta⁴ iomlán de na seirbhísí craolacháin fuaime éagsúla sa cheantar tíreolaíoch cuí (múnla “sciar an lucht féachana/éisteachta”)

I gcásanna ina n-oibreofar dhá sheirbhís craolacháin fuaime faoi chonradh craolacháin fuaime amháin agus ina mbeidh na seirbhísí den chineál céanna (i.e. formáid leathan, etc.), ina mbeidh ábhar comhionann á sholáthar acu ar fud an limistéir/na limistéar saincheadúnais ábhartha, agus ina mbeidh siad brandáilte mar sheirbhís aonair, is seirbhís amháin a bheidh sna seirbhísí chun críche mheasúnú an Choimisiúin faoi alt 66(2)(h) d'Achtanna 2022.

5.5.1 Tástálacha a dhéanann an Coimisiún i dtaca le ‘Líon réasúnta’ Seirbhísí Craolacháin Fuaime i limistéar sonraithe

Cuirfidh an Coimisiún dhá thástáil i bhfeidhm lena chinntiú an bhfuil níos mó ná sciar réasúnach de na seirbhísí craolacháin fuaime ag duine aonair nó ag eintiteas i limistéar sonraithe:-

- i. Tástáil ar **inmhialartaitheacht** i. measúnú ar a mhéid is gur féidir a mheas gur ionadaí seirbhís craolacháin fuaime amháin do sheirbhís craolacháin fuaime eile;

⁴ Baineann sé seo leis an lucht éisteachta i gcás an raidió.

- ii. Maidir le cumas iarratasóra tionchar a bheith aige ar an gcumhacht tuairimí a mhúnlú, tástáil ar **cheannas**, ag úsáid sciar an iarratasóra de lucht éisteachta na seirbhísí craolacháin fuaime (a bhfuil leas substaintiúil nó leas rialaithe aige iontu) sa limistéar ábhartha.

Nuair a bheidh na tástálacha sin á gcur i bhfeidhm aige, déanfaidh an Coimisiún idirdhealú idir an bhfuil “rialú” nó leasanna substaintiúil” ag eintiteas i dtaobh seirbhíse craolacháin fuaime⁵. Beidh aird aige freisin ar na gnéithe éagsúla a bhaineann leis an tseirbhís craolacháin fuaime atá i gceist e.g. formáid agus lánas; meicníocht/léibheann seachadta; nádúr na seirbhíse (náisiúnta, áitiúil, réigiúnda) agus an sprioclucht éisteachta.

5.6 Líon as cuimse de mheán cumarsáide i limistéar sonraithe

Cuireann Alt 66(2)(i) agus Alt 137(2)(i) ceanglas ar an Coimisiún aird a bheith aige ar:

“a inmhianaithe atá sé ligean d’aon duine, nó d’aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar mhéid as cuimse de na meáin chumarsáide, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu”, [i limistéar sonraithe].

Ní áiríonn Alt 71 d’Achtanna 2022 foráil sonrath maidir le dlús sna meáin i dtaca le hiarratasóirí ar chonarthaí lánais eile faoin Alt sin. Tugann an Coimisiún, áfach, mar ábhar beartais, feidhm don tástáil sin nuair atá breithniú á dhéanamh aige ar gach iarratas ar Chonradh Soláthar Lánais.

Nuair atá a Bheartas maidir le hÚinéireacht agus Rialú a chur i bhfeidhm aige de réir d’Achtanna 2022, mar atá leagtha amach thuas, tugann an Coimisiún feidhm don téarma “**líon as cuimse**” sa chaoi go gciallaíonn sé “líon atá níos mó ná réasúnach den réimse meán cumarsáide atá ar fáil sa limistéar clúdaithe ag an gconradh ábhartha”.

Tá an Coimisiún den tuairim nach bhfuil aon mhairtís soiléir phraiticiúil lena dheimhniú céard is ‘sciar réasúnach’ ann de na seirbhísí craolacháin fuaime i ngach uile cás. Breithníonn an Coimisiún, dá bhrí sin, an comhthéacs ina ndéantar gach iarratas, ar bhonn cás ar chás, agus scrúdaíonn sé:-

⁵Tagraíonn “**Rialú**” agus “**Ceannas**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a d’fhéadfadh tionchar a bheith aige/acu, de bharr a staid dílseánaigh, airgeadais nó i dtéarmaí cearta vótála, ar bheartas an chuideachta nó a d’fhéadfadh an beartas sin a shocrú, ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta. Tagraíonn “**Leas substaintiúil**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a bhfuil cumhacht dílseánaigh, airgeadais nó vótála laistigh de chuideacht(aí) d’fhonn tionchar suntasach a bheith aige/acu ar theorí nó ar bheartas an chuideachta (beartas eagarthóireachta san áireamh); ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta.

- i. iomlán na meán cumarsáide sa limistéar ábhartha;
- ii. an sciar d'iomlán an lucht féachana/éisteachta⁶ atá ag na meáin chumarsáide éagsúla sa limistéar ábhartha (an múnla “sciar den lucht féachana/éisteachta”).

5.6.1 Tástálacha a dhéanann an Coimisiún i dtaca le ‘sciar réasúnta’ de Mheáin Chumarsáide

Déanfaidh an Coimisiún dhá thástáil chun a fháil amach an bhfuil níos mó ná sciar réasúnta de de mheáin chumarsáide ag duine aonair nó ag eintiteas:-

- i. Tástáil ar **inmhalartaitheacht** i. measúnú ar a mhéid is gur féidir a mheas gur ionadaí meán cumarsáide amháin do mheáin chumarsáide eile;
- ii. Maidir le cumas iarratasóra tionchar a bheith aige ar an gcumhacht tuairimí a mhúnlú, tástáil ar **cheannas**, ag úsáid sciar an iarratasóra de lucht éisteachta na meán cumarsáide (a bhfuil leas substaintiúil nó leas rialaithe aige iontu) sa limistéar ábhartha.

Nuair a bheidh na tástálacha sin á gcur i bhfeidhm aige, déanfaidh an Coimisiún idirdhealú idir an bhfuil “rialú” nó leasanna substaintiúil” ag eintiteas i dtaobh meán cumarsáide⁷. Beidh aird aige freisin ar na gnéithe éagsúla a bhaineann leis na meáin chumarsáide atá i gceist e.g. cineál, costas don úsáideoir, méid agus nádúr an sprioclucht féachana/éisteachta. Beidh ar iarratasóirí údar maith a thabhairt lena gcuid moltaí, bunaithe ar an méid seo thuas.

5.7 Cláir

Éilíonn creat reachtúil d’Achtanna 2022 ar an Coimisiún aird a bheith aige ar chaighdeán agus/nó ar an réimse agus na cineálacha clár atá á moladh ag an iarratasóir. Creideann an Coimisiún go bhfuil sé tábhachtach, nuair atá iarratais ar cheadúnais, agus moltaí a mbeadh athruithe ar leibhéal ‘leasanna substaintiúla’ nó ‘rialú’ i gceist leo, á mbreithniú, iarraidh ar an iarratasóir a chuid moltaí i dtaobh téarmaí tagartha na seirbhíse maidir le cláir a leagadh amach.

Breithneoidh an Coimisiún na moltaí sin agus tagairt á dhéanamh don cheithre chritéir seo a leanas:-

⁶ I gcás an raidió, tagraíonn “lucht éisteachta” d’éisteoirí; i gcás na teilifíse, tagraíonn lucht féachana d’fhaireoirí; i gcás na meán cló, tagraíonn lucht léite do léitheoirí; i gcás na léibheann seirbhísí craolacháin tagraíonn “lucht féachana/éisteachta” do shíntiúsóirí.

⁷ Tagraíonn “**Rialú**” agus “**Ceannas**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a d’fhéadfadh tionchar a bheith aige/acu, de bharr a staid dílseánaigh, airgeadais nó i dtéarmaí cearta vótála, ar bheartas an chuideachta nó a d’fhéadfadh an beartas sin a shocrú, ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta. Tagraíonn “**Leas substaintiúil**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a bhfuil cumhacht dílseánaigh, airgeadais nó vótála laistigh de chuideacht(aí) d’fhonn tionchar suntasach a bheith aige/acu ar theor nó ar bheartas an chuideachta (beartas eagarthóireachta san áireamh); ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta.

- i. An bhfuil caighdeán ginearálta agus/nó réimse, cineál agus sceideal na gclár atá lena soláthar oiriúnach i bhfianaise an lucht féachana/éisteachta a bhfuil freastal le déanamh air?
- ii. I gcomhthéacs sheirbhísí liostaithe faoi Alt 63 agus Alt 70 an léiríonn Ráiteas Beartas Cláir na seirbhíse dóthain de ghealltanais i dtaobh:
 - Freastal ar lucht féachana/éisteachta sa limistéar saincheadúnais?
 - Deiseanna nua a chruthú do thalann Éireannach sa cheol, sa drámaíocht agus sa tsiamsaíocht?
 - Cláir a bhaineann leis an nGaeilge agus le cultúr na hÉireann?
- iii. I gcomhthéacs moltaí do chláracha nuachta agus cúrsaí reatha nó na cleachtais ina leith, an bhfuil tiomantas feiceálach agus imleor ann don iriseoireacht neamhchlaonta, inchreidte, neamhspleách agus an bhfuil tiomantas ann coinneáil léi.
- iv. I gcomhthéacs seirbhísí pobail ceadúnaithe, maidir le Ráiteas Beartas Cláir na seirbhíse:-
 - An é an t-aon chuspóir atá aige freagairt do leasa an phobail atá faoi chaibidil agus tairbhe sóisialta a sholáthar don phobal sin?
 - An éascaíonn sé rannpháirtíocht ghníomhach an phobail atá faoi chaibidil i ngach gné dá chuid clár agus an dtacaíonn sé leis sin?

5.8 Eintitis, nach eintitis den AE iad

Nuair atá moltaí maidir le húinéireacht agus/nó rialú á mbreithniú, éilíonn an Coimisiún go mbeadh oifig chláraithe bunaithe laistigh den AE ag eintitis nach eintitis den AE iad. Beidh aird ag an gCoimisiún freisin ar a mhéid is atá socruithe comhalartacha maidir le hinfheistíocht agus ceadúnúchán i bhfeidhm leis an stát ábhartha nach stát de chuid an AE é. Cuirfear i bhfeidhm forálacha ábhartha ó Threoir Sheirbhísí na Meán Ciosamhairc, de réir mar atá gá leo.

AGUISÍN 1 – FORÁLACHA REACHTÚLA

[Online Safety and Media Regulation Act 2022 \(irishstatutebook.ie\)](http://irishstatutebook.ie)

(i) Réamhrá

7. (1) Beidh ag an gCoimisiún na cumhachtaí sin go léir is gá nó is fóirsteanach chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh agus cinnteoidh sé go ndéanfar a fheidhmeanna a chomhlíonadh go héifeachtúil agus go héifeachtach.
- (2) Déanfaidh an Coimisiún, le linn dó a fheidhmeanna a chomhlíonadh, iarracht a chinntiú—
- (a) go dtacófar leis an bhfiúchas daonlathach atá cumhdaithe sa Bhunreacht, go háirithe mar a bhaineann leis an tsaoirse cheart tuairimí a nochtadh,
- (b) go gcosnófar leasanna an phobail, lena n-áirítear leasanna leanaí, agus go dtabharfar aird ar leith ar shábháilteacht leanaí,
- (c) go bhfuil na seirbhísí craolacháin agus na seirbhísí meán closamhairc ar éileamh atá ar fáil sa Stát oscailte, ionchuimsitheach agus iolraíoch, agus maidir le beartais an Choimisiúin i leith na seirbhísí sin, gurb iad is fearr a fhreastalóidh ar riachtanais mhuintir oileán na hÉireann, ag cur an méid seo a leanas san áireamh—
- (i) a dteangacha agus a dtraidisiúin,
 - (ii) a n-eispéiris, agus eispéiris daoine de bhunadh na hÉireann atá ina gcónaí ar an gcoigríoch,
 - (iii) a n-éagsúlacht, lena n-áirítear éagsúlacht reiligiúin, eitice, cultúir, teanga, shocheacnamaíoch, agus inscne,
 - (iv) a leibhéil rannpháirtíochta sna seirbhísí sin agus a leibhéil ionadaíochta i gcláir ar na seirbhísí sin, agus
 - (v) maidir le daoine faoi mhíchumas, a riachtanais i ndáil le hinrochtaineacht ar na seirbhísí sin,
- agus
- (d) maidir le socrúithe rialála—
- (i) go dtabharfaidh siad aghaidh ar ábhar cláir, ábhar arna ghiniúint ag úsáideoirí, agus ábhar eile, atá dochrach nó neamhdhleathach,

(ii) go gcuirfidh siad athruithe ar an teicneolaíocht nó athruithe ar an tsochaí san áireamh, agus

(iii) go n-oibreoidh siad go cuí, go comhsheasmhach agus go cothrom.

Agus na tástálacha sin a ndéanamh aige, cíorfaidh an Coimisiún an bhallaíocht agus an struchtúr atá beartaithe ó thaobh an chomhghrúpa agus ó thaobh na ndaoine aonair ábhartha laistigh den struchtúr, (e.g. an bhfuil stiúrtóirí neamhspleácha ar an mBord? An bhfuiltear ag brath an iomarca ar dhuine áirithe sa struchtúr corparáideach agus/nó bainistíochta?).

Agus na tairseacha sin á gcur i bhfeidhm aige, ní dhéanfaidh an Coimisiún idirdhealú maidir leis an méid seo a leanas — cé acu atá nó nach bhfuil ‘rialú’ nó ‘leasanna substaintiúla’ ag duine nó ag eintiteas i seirbhís tráth déanta cinnidh faoi líon na seirbhísí craolacháin fuaime atá i seilbh an duine nó an eintitis sin.

(ii) Forléargas ar an réimse conarthaí atá clúdaithe ag an mBeartas in d’Achtanna 2022

- **Conarthaí Craolacháin Fuaime (Alt 63)**

Déanfaidh an Coimisiún, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conarthaí le daoine le seirbhísí craolacháin fuaime a sholáthar i limistéir a shonróidh an tÚdarás. Pléann Alt 65, Alt 66 agus Alt 67 leis an bpróiseas maidir le hiarratas a dhéanamh agus leis an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca le conarthaí craolacháin fuaime.

- **Conarthaí Craolacháin Fuaime Pobail (Alt 64)**

Déanfaidh an Coimisiún, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conradh craolacháin fuaime pobail le 2 dhuine nó níos mó de phobal áitiúil nó de phobal comhleasa más deimhin leis go bhfuil na daoine sin ionadaitheach, agus cuntasach, don phobal lena mbaineann. Caithfidh an Coiste um Dheonú Conarthaí a bheith sásta freisin go ndíreoidh an tseirbhís craolacháin go sonrath ar leasanna an phobail lena mbaineann agus go bhféachfaidh sí le tairbhe shóisialach a sholáthar. Mar chríoch, ní mór don Choiste a bheith sásta go mbeidh an tseirbhís inmharthana agus go reáchtálfar í ar bhonn neamhbhrabúis. Pléann Alt 65, Alt 66 agus Alt 67 leis an bpróiseas maidir le hiarratas a dhéanamh agus leis an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca le conarthaí craolacháin fuaime.

- **An Conradh Seirbhíse Clár Teilifíse (Alt 70)**

Déanfaidh an Coimisiún, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conradh seirbhíse clár teilifíse le duine nó daoine le seirbhís clár teilifíse a sholáthar mar sheirbhís saorchraolta. Tá an conradh sin faoi láthair ag TV3. Pléann Alt 66 leis na próisis chinnteoireachta i dtaca leis an gconradh sin.

- **Conarthaí Soláthair Lánais (Alt 71)**

Is féidir leis an gCoimisiún, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conradh soláthair lánais a dhéanamh le duine trína cheadófar don duine sin teaghlaim de bhunábhar clár chun na críocha go n-áireofar é mar chuid d’ilphléacs; nó go

ndéanfar é a tharchur sa Stát , i gcuid den Stát, nó in áit eile trí líonra cumarsáide leictreonaí.

- Áirítear le líonra cumarsáide leictreonaí líonra satailíte; córas MMD; líonra trastíre fosaithe nó soghluaiste; líonra cáblatheilifíse; nó, líonra teilifíse prótacail idirlín.
- **Conarthaí Soláthair Lánais Pobail (Alt 72)**

Déanfaidh an Coimisiún conradh soláthair lánais pobail le 2 dhuine nó níos mó de phobal áitiúil nó de phobal comhleasa más deimhin leis go bhfuil na daoine sin ionadaitheach don phobal lena mbaineann. Ní mór don Údarás a bheith sásta freisin go ndíreoidh an tseirbhís craolacháin go sonrach ar leasanna an phobail lena mbaineann agus go bhféachfaidh sí le tairbhe shóisialach a sholáthar. Mar chríoch, caithfidh an tÚdarás a bheith sásta go mbeidh an tseirbhís inmharthana agus go réachtálfar í ar bhonn neamhbhrabúis.
- **Conarthaí Ilphléacs (Alt 131)**

De réir fhorálacha Alt 131 agus Alt 136 d'Achtanna 2022, is é feidhm an Coimisiún socrú a dhéanamh chun ilphléacsanna, lena n-áirítear ilphléacsanna náisiúnta, a bhunú, a chothabháil agus a oibriú, i dteannta aon ilphléacsanna arna mbunú, arna gcothabháil agus arna n-oibriú ag RTÉ. Pléann Alt 134, Alt 135, Alt 136 agus Alt 67 leis an bpróiseas maidir le hiarratas a dhéanamh agus leis an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca le conarthaí ilphléacs.

(iii) **Alt 66(2) – Na critéir a chuirfidh an Coiste um Dheonú Conarthaí I bhfeidhm nuair a bheidh iarratais ar chonarthaí craolacháin fuaimne nó ar chonarthaí seirbhíse clár teilifíse á mbreithniú aige;**

Éilíonn Alt 66(2) ar an BAI, le linn dó breithniú agus cinneadh a dhéanamh cé hé nó cé hí an t-iarratasóir is oiriúnaí chun conradh a dheonú dó nó di aird a bheith aige, *inter alia*, ar:

- (a) charachtar, saineolas agus taithí an iarratasóra nó, más cuideachta chorpraithe an t-iarratasóir, charachtar, saineolas agus taithí an chomhlachta agus na stiúrthóirí, an bhainisteora, an rúnaí, nó oifigigh eile den tsamhail sin de chuid an chomhlachta sin agus charachtar, saineolas agus taithí na gcomhaltaí den chomhlacht sin agus na ndaoine a bhfuil teideal acu chuig úinéireacht thairbhiúil a scaireanna;
- (b) leordhóthanacht na n-acmhainní airgeadais a bheidh ar fáil do gach iarratasóir agus a mhéid a bheidh an t-iarratas ag teacht le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta;
- (g) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaimne, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, ar seirbhísí iad a mbeidh conradh craolacháin fuaimne arna dheonú faoi Chuid 6 den Acht seo ina leith⁸;

⁸ Ailt 63, 64, 68, 71

- (h) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, sa limistéar a bheidh sonraithe san fhógra;
- (i) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar mhéid as cuimse de na meáin chumarsáide, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, sa limistéar a bheidh sonraithe i bhfógra;
- (k) aon nithe eile is dóigh leis an gCoiste um Dheonú Conarthaí is gá chun forbairt rianúil ar sheirbhísí craolacháin a áirithiú.

(iv) Alt 137(2) Na Critéir a chuirfidh an Coiste um Dheonú Conarthaí i bhfeidhm nuair a bheidh iarratais ar chonarthaí ilphléacs á mbreithniú aige.

Éilíonn Alt 137(2) ar an BAI, le linn dó breithniú agus cinneadh a dhéanamh cé hé nó cé hí an t-iarratasóir is oiriúnaí chun conradh a dheonú dó nó di aird a bheith aige, *inter alia*, ar:

- (a) charachtar, saineolas agus taithí an iarratasóra nó, más comhlacht corpraithe an t-iarratasóir, carachtar, saineolas agus taithí an chomhlachta agus na stiúrthóirí, an bhainisteora, an rúnaí, nó oifigigh eile den tsamhail sin de chuid an chomhlachta sin agus carachtar, saineolas agus taithí na gcomhaltaí den chomhlacht sin agus na ndaoine a bhfuil teideal acu chuig úinéireacht thairbhiúil a scaireanna;
- (b) leordhóthanacht na n-acmhainní airgeadais a bheidh ar fáil do gach iarratasóir agus a mhéid a bheidh an t-iarratas ag teacht le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta;
- (h) aon nithe eile is dóigh leis an gCoiste um Dheonú Conarthaí is gá chun bunú, cothabháil agus oibriú rianúil ar ilphléacsanna a áirithiú.
- (i) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar méid as cuimse de na meáin chumarsáide, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, sa limistéar a bheidh sonraithe i bhfógra faoi Alt 136(3).

(v) Alt 66(3)

Le linn dó breithniú agus cinneadh a dhéanamh cé hé nó cé hí an t-iarratasóir is oiriúnaí chun conradh a dheonú dó nó di i dtaca le limistéar a bhfuil limistéar Gaeltachta ar áireamh ann beidh aird ar leith ag an Coimisiún ar bhuanú agus cur chun cinn na Gaeilge mar theanga labhartha.

(vi) Alt 66(4)

Le linn don Choiste um Dheonú Conarthaí breithniú a dhéanamh ar oiriúnacht iarratasóra chun conradh craolacháin a dheonú dó nó di beidh aird aige-

- (a) ar cháilíocht fhoriomlán fheidhmíocht an iarratasóra maidir le soláthar seirbhíse craolacháin aige nó aici faoi aon chonradh craolacháin arna shealbhú aige nó aici an dáta a rinneadh an t-iarratas nó roimhe, agus
- (b) ar thuarascálacha ón gCoiste um Chomhlíonadh

Sa gcomhthéacs sin, scrúdóidh an Coiste um Dheonú Conarthaí an ní ar a dtugann sá 'teist an iarratasóra go dtí seo' nó, más cuideachta chorpraithe an t-iarratasóir, teist an chomhlachta agus na stiúrthóirí, an bhainisteora, an rúnaí, nó oifigigh eile den tsamhail sin de chuid an chomhlachta sin agus carachtar, saineolas agus taithí na gcomhaltaí den chomhlacht sin agus na ndaoine a bhfuil teideal acu chuig úinéireacht thairbhiúil a scaireanna ag tagairt do na critéir ináirithe in Alt 66(2) den Achtanna 2022. De réir Alt 66(5) tá ceanglas ar an gCoiste um Dheonú Conarthaí cúiseanna a thabhairt d'iarratasóir lena bhreith, i gcás go mbreithníonn sé deonú conartha craolacháin a dhiúltú.

(viii) Alt 69 agus Alt 138 – Sannadh nó Athrú Úinéireachta

Baineann Alt 69 agus Alt 138 leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le conarthaí craolacháin agus conarthaí ilphléacs faoi seach, lena n-áirítear sannadh ar chonradh nó ar aon leas ann. Go bunúsach, tugann siad cumhacht don gCoimisiún sannadh ar chonradh nó aon athrú ábhartha ar úinéireacht chuideachta a thoirmeasc, trí choinníoll sa chonradh féin a shonrú, nó trí an sannadh a chur faoi réir thoiliú an Coimisiúin roimh ré i scríbhinn. Sa chás deireanach sin, beidh aird ag an Údarás ar na critéir leagtha amach in Alt 66(2) agus, mar a bhaineann, Alt 66(4) i gcás conarthaí craolacháin; agus Alt 137(2) i gcás conarthaí ilphléacs.

AGUISÍN 2 – MÍNITHE REACTÚLA

Ciallaíonn “**seirbhís meán ciosamhairc ar éileamh**”

seirbhís meán ciosamhairc a sholáthraítear le go bhféachfar ar chláir ag an tráth a roghnaíonn an úsáideoir agus ar iarratas ón úsáideoir, ar bhonn catalóg clár arna roghnú ag soláthraí na seirbhíse.

Ciallaíonn “**Meáin Chumarsáide**”

- Seirbhísí craolacháin,
- Seirbhísí meán ciosamhairc ar éileamh,
- Seirbhísí ainmnithe ar líne, nó
- Nuachtáin nó tréimhseacháin arb é atá iontu go substaintiúil nuacht agus tráchttaireacht ar chúrsaí reatha.

Ciallaíonn “**Seirbhísí Ainmnithe ar Líne**”

seirbhís ar líne arna hainmniú faoi alt 139E d’Achtanna 2022 agus áirítear leo seirbhísí ardáin comhroinnte físeán⁹.

Ciallaíonn “**conradh craolacháin**” conradh arna dhéanamh faoi alt 63, 64, 68 nó 70 d’Achtanna 2022;

Ciallaíonn “**conradh soláthair lánais**” conradh idir an gCoimisiún agus duine, ina bhféadann an duine sin teaghlaim de bhunábhar clár a sholáthar chun:

- (a) an t-ábhar a áireamh mar chuid d’ilphléacs;
- (b) an chríoch a bhaineann lena tharchur mar sheirbhís craolacháin sa Stát, i gcuid den Stát nó in áit eile trí líonra cumarsáide leictreonaí, lena n-áirítear líonra satailíte, córas MMD, líonra trastíre fosaithe nó soghluaiste, líonra cáblatheilifíse, líonra teilifíse prótacail idirlín ó aon chineál eile líonra cumarsáide leictreonaí.

Ciallaíonn “**conraitheoir ilphléacs**” sealbhóir conartha arna dhéanamh faoi Alt 131.

Ciallaíonn “**craoladh**” tarchur, leaschraoladh nó leathadh a dhéanamh, trí líonra cumarsáide leictreonaí, ar chumarsáidí, fuaimeanna, síneacha, amharciómhánna nó comharthaí, a bhfuil sé beartaithe go nglactar go díreach iad ag an bpobal i gcoitinne, cibé acu a ghlactar nó nach nglactar na cumarsáidí, na fuaimeanna, na síneacha, na hamharciómhánna nó na comharthaí sin iarbhír;

⁹ <https://www.cnam.ie/ga/designation-notices/>

Ciallaíonn **“craoltóir”** duine a sholáthraíonn teaghlaim de bhunábhar clár chun í a tharchur, a leaschraoladh nó a leathadh mar sheirbhís craolacháin (cibé acu a dhéanfaidh nó nach ndéanfaidh an duine sin an bunábhar sin a tharchur, a leaschraoladh nó a leathadh mar sheirbhís den sórt sin);

Ciallaíonn **“ilphléacs”** córas leictreonach a chomhcheanglaíonn bunábhar clár agus sonraí gaolmhara agus sonraí eile i bhfoirm dhigiteach le chéile agus tarchur an bhunábhair agus na sonraí sin arna gcomhcheangal amhlaidh tríd an raidió-theileagrafaíocht go díreach nó go neamhdhíreach lena nglacadh ag an bpobal i gcoitinne.

Ciallaíonn **“líonra cumarsáide leictreonáí”** córais tarchuir lena náirítear, más infheidhme –

- (a) trealamh lascacháin,
- (b) trealamh ródúcháin, nó
- (c) acmhainní eile,

Trínar féidir comharthaí a sheoladh de shreang, ar raidió, tr í mheán optúil nó meán leictreamaighnéadach eile, agus folaíonn seoladh den sórt sin úsáid a bhaint as na nithe seo a leanas –

- (i) líonraí satailíte,
- (ii) córais cáblaí leictreachais, a mhéid a úsáidtear iad chun comharthaí a tharchur,
- (iii) líonraí fosaithe trastíre (idir líonraí ciorcadlasctha agus líonraí paicéadlasctha, lena n-áirítear an tldirlíon),
- (iv) líonraí trastíre soghluaiste,
- (v) líonraí a úsáidtear le haghaidh craolacháin raidió nó craolacháin teilifíse nó lena n-aghaidh araon, agus
- (vi) líonraí cáblatheilifíse agus teilifíse prótacail idirlín,

Is cuma cén cineál faisnéise a sheoltar.

Ciallaíonn **“meáin chumarsáide”**:-

- (a) seirbhís craolacháin a sholáthar,
- (b) léibheann seirbhísí craolacháin a sholáthar, nó
- (c) nuachtáin nó tréimhseacháin a fhoilsiú arb é atá iontu go substaintiúil nuacht agus tráchttaireacht ar chúrsaí reatha;

Tá an brí céanna ag **“raidió-theileagrafaíocht”** is atá ag **“radio-theleagrafaíocht”** san Acht Radio-Theleagrafaíochta 1926, is é sin: “cialluíonn agus foluíonn an focal “radio-theleagrafaíocht” aon mhodh chun teachtaireachtaí, focail labhartha, ceol, íomháigheanna, pictiúirí, priondaí, no scéala, fuaimeanna, no comharthaí eile do chur in úil le tontracha leictre-mhaighnéadacha leaththa as gléas no inneall a dineadh chun scéala, fuaimeanna, no comharthaí den tsórt san do chur amach.

Ciallaíonn **“seirbhís craolacháin”** seirbhís arb é atá inti teaghlaim de bhunábhar clár de thuirisc ar bith agus a tharchuirtear, a leaschraoltar nó a leatar trí líonra cumarsáide leictreonaí, go díreach nó go neamhdhíreach lena ghlacadh go comhuaineach nó go comhuaineach nach mór ag an bpobal i gcoitinne, cibé acu a ghlactar an bunábhar sin nó nach nglactar iarbhír, agus i gcás ina soláthraítear na cláir in ord réamhsceidealta líneach, ach ní fholáíonn sé:

(a) seirbhís a sholáthraítear ar mhodh neamhlíneach is seirbhís ina roghnaíonn gach úsáidire de chuid na seirbhíse clár as catalóg clár, nó

(b) clos-seirbhísí agus seirbhísí closamhairc eile a sholáthraítear tríd an Idirlíon;

Ciallaíonn **“seirbhís craolacháin fuaimne”** seirbhís craolacháin a dhéanann tarchur, leaschraoladh nó leathadh, trí raidiótheileagrafaíocht, ar chumarsáidí, fuaimeanna, síneacha nó comharthaí a bhfuil sé beartaithe go nglactar go díreach iad ag an bpobal i gcoitinne, cibé acu a ghlactar nó nach nglactar na cumarsáidí, na fuaimeanna, na síneacha nó na comharthaí sin iarbhír.